

tele  
D  
Le  
Univer  
Laposság R. T.

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

# HIRLAP

A tímsztorontai újságvénység bajnok (Dos. No. 934/1935). Alapította: Dr. VUCURICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

## Váltakozó támadó és elhárító harcok Proszkurovtól délre, Cernăuţitól északra és a Dnyeszter felső folyásánál

### A moszkvai sajtó Amerikát vádolja a finn magatartás megmerevedéséért

#### Első oldal

Minden politikai kérdésnél élénkebben foglalkoztatja most a közvéleményt a déli nagy orosz offenzíva alakulása, illetve a szünni nem akaró szovjet támadásokkal szemben kifejtett ellenállás. A legújabb berlini jelentések azt mondják, hogy jelenleg Balta környékén dűlnak a legsúlyosabb harcok. A Dnyeszter és a Prut között erősödött az orosz nyomás. Az itt folyó orosz hadműveletek célja, berlini megítélés szerint, a déli német szárny megkerülése lenne. Eppen ezért ezen a szakaszon még súlyos harcok várhatók. Német részről semmi jele nem mutatkozik annak, hogy itt nyugatabbra szándékoznak visszavonni az arcvonalat, — jelentik Berlinből.

Mai háborus vonatkozású híreink között ismét van egy inváziós jelentés. A

#### Ma: Gazdasági és jogi figyelő

Rador berlini tudósítója arról ad hírt, hogy Rommel vezértábornagy, a nyugateurópai német erők főparancsnoka, újabb látogatást tett a hollandiai és flandriai partvidék támaszpontjain és különösen a legújabb erődírműveket vizsgálta meg. Minthát jelentés megállapítja, Rommel meggyőződött a védelmi rendszer teljes felkészültségéről, Sperle vezértábornagy ugyanekkor a német légi fegyvereknek a La Manche-csatorna partján lévő támaszpontjait szemlélte meg.

Az olaszországi háborus eseményekkel foglalkozó hírmagyarázatok újabbán majdnem olyan nagy érdeklődéssel foglalkoznak az arcvonal mögött végbenemő eseményekkel, mint magának a frontnak helyzetével. A déltálati szövetséges erőcsoportosítások, csapatösszevonások ugyanis állandóan nyitva hagyják a kérdést: nem-e kísérik meg a partraszállást hamarosan a Balkánon?

#### Finnsország

A délkeleteurópai események március második felében már meglehetősen háttérbe szorították a finn kérdést a világsajtóban. Igaz, hogy magában a finn helyzetben nem merült fel olyan újabb mozzanat, amely különösebb érdeklődésre tarthatna számot. A finn országgyűlés legutóbbi ülésén a sajtóellenőrzés kérdését vizsgálták meg. Hosszabb vita folyt a cenzuráról. Egyes képviselők rámutattak arra, hogy a vélemény-nyilvánítás ellenőrzésében a kormánynak tekinthető kell vennie a finn sajtóélet hagyományait. Más képviselők viszont kifogásolták a „fehér foltokat” az újságokban. Ezek a foltok — mint mondták — a legkülönbözőbb találgatásokra, téves következtetésekre adnak alkalmat.

A finn kérdés, úgy látszik, még nem zárult le, jóllehet a helsinki kormány,

#### Bernből jelentik

A svájci lapok londoni és newyorki tudósítói felhívják a figyelmet azokra az angolszász sajtóhangokra, amelyek szerint a közeli jövőben újabb Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozóra kerül sor. Stettinius amerikai helyettes külügyminiszter londoni látogatásának célja e szerint az lenne, hogy a három kormányfő találkozója előtt leszögezzék az angol és amerikai magatartást bizonyos kérdésekben. Mindenekelőtt az Atlanti-óceánnyal alkalmazás tekintetében várnak állásfoglalást, Washington ugyanis nem egészen ért egyet Londonnal és Moszkvával ebben a kérdésben. A Badoglio-kormánynak Moszkva részéről történt váratlan, egyoldalú elismerése is szőnyegre kerül. Egyes angol körök bírálják a Churchill-kormányt, miért nem tájékoztatta Moszkvát olaszországi terveiről. Ha ezt megtette volna, most nem állana Anglia befejezett tények előtt a Badoglio—Sztalin kapcsolatát illetően. A lengyel kérdésben hír szerint nemesak

az angolszász és az orosz, hanem az angol és amerikai álláspont között is vannak különbségek. Ezeket is tisztázni akarják. Az Atlanti-óceánnyal alkalmazását — berni politikai megfigyelők szerint — meg kell vitatni az Egyesült Államok keletázsiai és csendesóceáni problémái, továbbá Ausztrália és Új-Zéland jövője szempontjából is. Fogas kérdés a kínai probléma is. A japán és szabadindus csapatok megjelenése India határsávjában, indiai földön, pillanatnyilag csak katonai kérdésnek látszik, de hamarosan politikai visszahatásával is számolni lehet, — állapítják meg svájci körökben.

#### Ankarából jelentik

Arikan berlini török nagykövet a jövő héten visszatér állomáshelyére. A Szovjet-Unió bulgáriai követe, Moszkvába utaztatásban, megbeszélést folytatott Vinogradov ankarai orosz nagykövettel. A szófiai orosz követ hazautazásának török körök nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak.

mint ismeretes, elfogadhatatlannak minősítette és visszautasította a szovjet feltételeket, — írja az Ecoul című román lap berni tudósítója. — S míg egyrészt az a vélemény alakult ki, hogy az Egyesült Államok véglegesen megszakítja kapcsolatát Finnországgal, másrészt íme Hoover, az USA. volt elnöke a mult szombaton kijelentette, hogy Washington jó szolgálatokat tehet Finnországnak, hogy kivezető utat találjon abból a „záskütből”, amelybe Oroszország juttatta. Hoover szerint az USA. jószolgálatai megoldásra vezethetnének, — írja az Ecoul.

Két hónapi szünet után a szovjet sajtó ismét élesen támadja Finnországot, jelenti az Afton Tidningen című

#### Jelentéseink a harcok teréről

### Német és román csapatok erős szovjet támadásokat vertek vissza a Bug és a Prut között

Berlin, (DNB). A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint az ukrán és orosz támadásánál a szovjet csapatok újabb erős támadásai és a folyón való átkelési kísérletei megúsultak. Ágyúkkal és gyalogsággal megrakott több szovjet vízi járművet a tüzérség megsemmisített, ezenkívül foglyot és zsákmányt ejtett.

A Bug folyó keleti partján fekvő Nikolajev városát, valamennyi hadifortosságu berendezésének hetek óta tartó elpusztítása után parancsszerűen kiürítették.

A Bug és a Prut között német és román csapatok a szovjet kötelek erős támadásait, részben ellentámadással visszaverték.

Proszkurovtól délre, Cernăuţitól északra és a Dnyeszter felső folyásánál a német csapatok magyar kötelekkel

svéd lap moszkvai tudósítója. — Érdekes, hogy mostani cikkeiben az orosz sajtó az Egyesült Államokat teszi felelőssé Finnország magatartásáért. Ezt ugyan nem közvetlenül jelentik ki az orosz lapok, hanem az amerikai újságok közleményeinek idézésével érzékeltetik. A Pravda, az Izvesztija, a Krasznaja Szvezda és a többi orosz lap is sok kivonatot közöl az amerikai újságok cikkeiből, annak bizonyítására, hogy az amerikai magatartás nagy befolyással volt a finnekre.

Az Afton Tidningennek ezt a moszkvai jelentését stockholmi DNB-tudósítás nyomán a Rador is ismerteti. (—r)

együtt továbbra is váltakozó, (támadó és elhárító harcokban állanak az ellenséggel. Tarnopol helyőrsége visszaverte a szovjet csapatoknak páncélosokkal és mélyrepülővel támogatott heves támadásait. Brodynál is visszautasították a szovjet erők támadásait. Egy német páncélos kötelek lendületes előretöréssel szétvert erősebb szovjet harci csoportokat.

A szovjet csapatok tegnap is eredménytelenül támadták Kovel városát. A városról északra a német csapatok megölték az ellenség erős ellenállását és tovább törtek előre kelet és délkelet felé.

A Dnyeper és Csaszny között, valamint Vitebszktől délkeletre az oroszok újonnan harcra bízott erőkkel, páncélosok és csatárepülővel támogatása mellett, erős támadásokat intéztek. A német gránátosok és páncélos-gránátosok, a tüzér-

seggel, rohamővegekkel és harci repülőkötelekkel való eredményes együttműködésben, valamennyi szovjet átörési kísérletet megúsították és az oroszoknak ismét nagy ember- és anyagvesztéseket okoztak.

Osztróvtól délkeletre és a Narva-szakaszon is a német csapatok és a left SS-mentes kötelek kemény harcokban szétverték a szovjet csapatok heves támadásait.

Olaszországban a nap különösebb esemény nélkül telt el.

Német harci repülőgépek erős kötelek március 28-án az esti órákban újabb megámadta Lissa ellenséges sziget-támaszpontot. A kikötő területén és a védelmi berendezéseken súlyos rombolások keletkeztek. A német haditengereszet harci járművei a genuai öbölben angol gyorsnaszádok támadásait hárították el és az egyik ellenséges naszádot oly súlyosan megrongálták, hogy pusztulásával számolni lehet. Német és olasz vadászgépek Észak-Olaszország fölött 12 északamerikai repülőgépet lőttek.

#### Olasz kikötőt kap a Szovjet

Ankara, (Rador). A DNB. a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti:

A szövetségesek középkeleti főhadiszállásán nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy Sztalin elismerte a Badoglio-kormányt. Rámutatnak arra, hogy ennek a ténynek nemesak politikai jelentősége van, hanem figyelemreméltóak az elismerés katonai záradékai is. A Szovjet ugyanis azzal a feltétellel ismerte el Badoglio kormányát, hogy kikötő kap olasz területen. A déltálati Taranto vagy Brindisi kikötőjéről van szó. Egyelőre csak a háboru táromára kapna olasz kikötőt a Szovjet, hogy ott támaszpontot létesítsen azoknak az olasz hadihajóknak a számára, amelyeket Roosevelt elnök a Szovjet Uniónak ígért. A hajókat szovjet legénység venné át. A szóbanforgó olasz kikötő — akár Taranto, akár Brindisi lesz az — azonnal szovjet parancsnokság alá kerül.

#### MEGNYITJA-E TÖRÖKORSZÁG A DARDANELLÁKAT A SZOVJETNEK ADOTT OLASZ HAJÓK ELŐTT?

Ankara, (Rador). A DNB. jelenti: A Tanin című isztanbuli lap United Press-táviratot közöl, amely szerint nincs kizárva, hogy a Szovjet-Unió a Dardanellákot és a Boszporuszt keresztül akarja vinni a rendelkezésére bocsátott olasz hajókat. Ha Ankara hozzájárul ezeknek a hajóknak a tengerszorosokon való áthaladásához, ez azt jelentené, hogy Törökország lemondott semleges-ségéről, — írja a török lap, majd emlékeztet arra, hogy a tengerszorosokon való áthaladás fontos pontja volt a kairói tanácskozásoknak.

## Mit ír a román sajtó?

### Universul

(„Az idő hősiességét parancsol”). Ezen a címen tartott Ion Petrovici előadást Bucurestiben. Hangzott, hogy a hősiesség oly lelki magatartást jelent, hogy általa egyrészt az ellenállási erők megsokszorozódnak, másrészt a megvalósítás, a tett valósul meg. Soha még nem volt inkább szükség az önértékelésre, mint ma. Az emberiség eldurvult és a környékletesség érzése messzj szállt tőle, csak a gépi világban tett nagy haladását. Elsodródott az ember az embertől, a társadalmi emberi összetartás érzése meggyengült. Erkölcsi tekintetben alatta maradtunk elődeinknek. Régen azt mondták, hogy a meghódított nem kell levágnia a kardnak. Ezt a mondást ma már nem alkalmazhatjuk. Régebben a külső meghódítás is elég volt, s megmaradt a lelkiismereti szabadság, ma tökéletes alávetettséget követelnek. A győztes nemcsak fizikai meghódítást követel, hanem lelki is. Petrovici miniszter befejezésül hangzottatta, hogy az a nemzet, amelyik a veszéllyel méltó bátorsággal tud szembenézni, vereséget szenvedhet, de bizonyára újra felemelkedik. Bizonyos, hogy a nemzetközi helyzet ma rendkívül bonyolult. Személyes tapasztalataiból és a történelem tanításából tudja, hogy bármely végső kibontakozást mindig a zűrzavar legnagyobb foka szokott megelőzni. Ezért hisz abban, hogy a jelenlegi zűrzavar már jele a közeli kibontakozásnak.

### Timpul

(„Európa és a kis népek”). Dr. D. Stăniloae, a Sibiu-nagyszabasi ortodox lelkészakadémia rektora jegyzi az alábbi cikkeket:

Egy idő óta állandó megvitás tárgya ez, nem valamely elméleti lelkesültség miatt, hanem egyes nagy népeknek ama mindinkább nyíltan kifejezésre juttatott szándéka miatt, hogy magukhoz csatolják a kis népek területeit és hogy a kis népeket letöröljék a föld színéről, vagy hogy legalább is alaposan megszorítsák önállóságukat. Ennek az étvágynak a támogatására általában azt az érvelést hozzák elő, hogy végső fokon ezek a kis államok, a nagy államok közt kerülnek el, okozzák a nagyok közt kitérő összeeséseket, vagyis a kis államok az okai a háborúknak, mert egyszer az egyik, máskor pedig a másik hatalmas szomszéd felé hajlanak, vagy azért, mert kisebb ellenálló erejük folytán veszélyeztetik azoknak a nagyhatalmaknak a biztonságát peremterületeiken, amelyek közt fekszenek. Ezeknek a kis államoknak a beolvadása tehát kénytelen-ség egyik vagy a másik nagyhatalom szempontjából, hogy így alkossan a maga számára a másik ellen használható biztonsági övezetet. Ez azonban nem érv, hanem csak ürügy, hiszen az illető nagy államok, saját területük szélső részeiből is alkotnának biztonsági övezetet. És egyáltalában nem látjuk be, hogy miként volna elkerülhető az összeütközés két nagyhatalom között csupán azért, ha a két szomszédos nagyhatalom elválasztó területet ezek közül valamelyik bekebelezne, vagy saját befolyási körébe vonná. Összetűzésre maradna ok akkor is, akár a miatt az állam miatt, amely a bekebelezést megtette s újabb étvágyat kapott további hódításokra, akár a másik miatt, amely ugy gondolkodnék, hogy neki éppen annyi joga van uralma kiterjesztésére azok fölül az idegen területek fölül, amelyeket szomszédja foglalt el.

Eppen ellenkezőleg, páratlan elbírálás alapján nyilvánvaló, hogy a nagyhatalmak között az összeütközések csakis akkor kerülhetnek el, ha megvan az egyetértés abban a felfogásban, hogy a kis államok felségjoga érthetetlen, Európa jövője nem a kis államok felségjogának semmibevételétől függ, hanem a felségjogok végleges megszüntetésétől, ha ezt a szuverenitást egyszersmindenkorra szentnek és sérthetetlennek állapítják meg. Svájc szolgáltatja mindnyájunknak a példát a hatalmas

## Berlini vélemény Edén angol külügyminiszter esetleges visszalépéséről

Berlin. (Rador). Berlini politikai körökben nem szentelnek nagyobb figyelmet azoknak az Angliából érkező híreknek, amelyek Edénnek a külügyminiszteri tisztségéből való visszavonulásáról szólnak. Ha ezek a hírek valóra is válnának, ez a tény sem változtatna Nagy-Britannia külpolitikai vonalvezetésén. Mint Berlinben kijelentik — Edén külügyminiszter csak végrehajtója azoknak az utasításoknak, amelyekért Churchill felelős. Ha Edén jól vagy rosszul

látja el feladatát, ez a tény nem befolyásolja egy olyan kormány politikai alapelveit, amelynek követendő irányvonalait Churchill szabja meg. Ennek következtében semmi ok sincs arra, hogy különleges következtetéseket vonjanak le az ilyen hírekből. Ezekben csak új jelét látják azoknak a belpolitikai nehézségeknek, amelyeket legutóbbi rádióbeszédében Churchill miniszterelnök elismert — mondják befejezésül Berlinben.

### Rador-jelentés állítólagos összetűzések valótlanágáról

Bucuresti. (DNB) Azt a külföldi sajtó által terjesztett hírt, hogy magyar és román csapatok között összeütközések voltak, román kormánykörök, határozottan cáfolják és azt teljesen légből kapottnak minősítik. Ezt a hírt — így szól a Rador-jelentés — már az az egyszerű tény is meghazudtolja, hogy Magyarországon nincsenek román csapatok.

Budapest. (DNB.) A magyar hivatalos lap jelenti, hogy az állásáról lemondott Gergelyfy belügyi államtitkár helyébe a kormányzó Bakó képviselőt nevezte ki.

### A MAGYAR KORMÁNY UJABB INTÉZKEDÉSEI

Budapest. A magyar kormány rendeletet adott ki, amely szigorúan megtiltja, hogy bárkinek is rádióadó készüléke legyen. Mindazok, akiknek birtokában rádióadó készülékek vannak, hadbíróság elé kerülnek.

Budapest. Több főispán és Budapest főpolgármestere följajánlotta visszalépését. A külügyminiszterum a lemondást elfogadta. A helsinki magyar követ lemondott és emigrációba ment.

Budapesti lapok jelentése szerint legközelebb kormányrendelet jelenik meg, mely a zsidókérdést rendezni fogja.

### Meg nem erősített hírek Sztalin betegségéről

Berlin. (Rador). A nemzetközi sajtószolgálat Stockholmba érkezett hírei Sztalin megbetegedéséről szólnak. Ezen értesülések szerint nem alaptalanok azok a hírek, amelyek Sztalin komoly megbetegedéséről szólnak. A híreket azonban eddig még nem erősítették meg. Sztalin állítólag február végén az utóbbi idők szokásos, éjszaka felé nyúló munkájában rosszul lett és közvetlenül mellette álló személyi titkára nagy rémületre az asztal előtt összerokkolt. Az orvosok nyomban megállapították, hogy a rosszul lett a túlterhelt munka következménye. A rohamot Sztalin csak napok múlva heverte ki és valószínűleg könnyebb természetű szélütés érte, mivel Sztalin eleinte beszélni sem tudott. Nyomban összeült a Polit-büro, amelynek ülése a legnagyobb fejetlenségben és rémületben folyt le, addig, amíg meg nem érkezett Leningrádból Zsdanov. Akkor elhatározták, hogy az egész ügyet elhallgatták és Sztalin mellé, mint katonai főparancsnok mellé helyettesítve neveztek ki. Ez az értelem Vukov főbarnok kinevezésének. Molotovot és Kaganovicsot különösen megrendítette az eset. Zsdanov és a fiatalabb Cserbakov a Polit-büro szemében egész

idő alatt erős személyiségeknek mutatkoztak. Miután ezt a szivrohamot kiheverte, az orvosok azt ajánlották Sztalinnak, hogy több heti szabadságra menjen pihenés céljából, de Sztalin ezt az orvosi tanácsot a mai helyzetre való utalással visszautasította. Kijelentette ekkor Vorosilov előtt, hogy tekintettel egészségi állapotára és különösen arra, a figyelemre, hogy hasonló esetek megismétlődhetnek, a legnagyobb súlyt veii a vörös hadsereg előnyomulásának legfokozottabb ütemére. Ugy tudják, hogy a Kremel a vörös hadsereg nagy veresztése és az itt támadt emberhiányra való

### Ujabb Roosevelt-De Gaulle találkozó?

Genf. (Rador). A DNB. jelenti: A Times című angol lap algiri francia körökből származó értesülés alapján azt írja, hogy elérkezett az ideje az új Roosevelt-De Gaulle találkozóknak, mely alkalommal sok félreértést szüntethetnének meg.

### LONDON VÁLASZOLT A SVÉD TILTAKOZÁSRA

Stockholm. (Rador). A DNB. jelenti: A svéd külügyminisztérium közölte, hogy az angol kormány most válaszolt a svéd kormány arra a tiltakozására, amelyben a febr. 24-i és 25-i

tekintettel, mind katonai, mind az ipari és mezőgazdasági célok érdekében hozzá szeretne jutni a balkáni embertalékokhoz. E tekintetben megemlítik a Moszkva által elindított földközi-tengeri, délolaszországi és északafrikai munkásmozgalmakat. A nemzetközi sajtóba ezen értesülések, hír szerint, a londoni szovjet körtől kerültek el Stockholmba, amelyek állandó személyes összeköttetésben állnak a Kremellel. A hírek valódiságát Stockholmból ellenőrizni természetesen lehetetlen.

### AMERIKAI POLITIKUSOK A BADGLIO-KORMÁNY ELLEN

Amszterdam. (Rador). A DNB. jelenti: A Reuter brit hírirodás New-Yorkból származó értesülés alapján közli, hogy több, mint 50 igen ismert amerikai személyiség nyílt levelet intézett Roosevelt elnökhöz, felszólítván őt arra, tartsa meg a moszkvai értekezlet jelenét kijelentését a Badoglio-kormány eltávolítására vonatkozóan, egyben nyújtson támogatást a fasisztellenes pártoknak. Ugyanebben a levélben azt is követelik, hogy a titkos mozgalmas számúzetésben lévő vezetőit hívják hazra.

### UJ ANGOL NAGYKÖVET ANKARÁBAN

Isztanbul. (DNB). Sir Knatchbull Hughessen ankarai brit nagykövet helyére, akit visszahívnak, újból Percy Lorrain volt ankarai brit nagykövet kerül.

### A FINN PARLAMENT ÜLÉSE

Helsinki. (Ep.). A finn parlament rendes ülésre jött össze, amely alkalommal hosszabb vita fejlődött ki a cenzuráról és a sajtó ellenőrzéséről. Határozatot hoztak, hogy jövőben a megtevesztő hírek terjedésének elkerülése érdekében a cenzura törleszt minden esetben ki kell tölteni az újságban.

### Lengyel felhívás az angol munkáspárthoz

Stockholm. (Rador). A DNB. jelenti: A lengyel emigráns kormány két szocialista tagja — mint lengyel körökből származó értesülés alapján a svéd távirati iroda jelenti — egy levelet és egy sürgönyt juttatott el a lengyel szocialisták bizottságához. A levél és a sürgöny Attlee angol helyettes miniszterelnöknek szól, aki a munkáspárt igazgatótanácsának tagja. A levélben és a táviratban erőlyesen visszautasítják a Lengyelországgal kapcsolatos terveket és felhívják az angol munkáspárt

vezetőségét, szálljon szembe minden olyan lépéssel, amely a szovjet imperializmussal szemben engedményt jelentene.

## Legújabb

### Menemencoglu beszámolt a külpolitikai helyzetről

Ankara. (DNB). A német távirati iroda értesülése szerint Menemencoglu török külügyminiszter a török köztársasági néppárt választmányi ülésén beszámolt a külpolitikai helyzetről és Törökország állásfoglalásáról. A külügyminiszter nyilatkozatában első sorban a legutóbbi három hét eseményeivel foglalkozott.

Az ankarai rádió közlése szerint Menemencoglu külügyminiszter több kérdésre megnyugtató választ adott.

békéltető törekvésre, amelyet a szomszéd államok lelkiismeretében az olyan kis állam vihet végbe, amelynek felségjoga véglegesen megszilárdult.

Európa nemzetekből álló élő szervezet. Enél fogva államszervezet is. Csak ugy biztosítható Európában olyan béke, amelyben a különböző nemzetek képviselte gazdag szellemiség mindenkor megtalálhassa szabad kifejlődését. Európa nem egyhangu, nem egyszerű szellemiség egysége, de nem is zűrzavaros egybefűzés szellemi alkotnak, amelyek végzetes módon egymákölcsonús megcsúszítására törekednének.

Európa főlénye éppen a szellemi egység keretében foglalt változatosságban rejlik. Abban, hogy földrajzilag szűk területen az emberi szellem a legnagyobb foku gazdagságában valósul meg. Európát önmagáért kell megmenteni, mint a történelem legnemesebb erőfeszítéseinek eredményét: Európa a szellem legszebb gyözelme, a legnagyobb szellemi hatalom a földön, az emberiség legnagyobb igazolása.

Minthogy szellemi alkotok szervezete egységben is, részben is függ minden egyes alkattól, amely megteremtéséhez hozzájárul, bármely nép eltörése vagy ha-

lálra ítéltetése, megakadályoztatván szellemiségének kifejlesztésében, kedvezőtlenül hat az egész európai szellemiségre éppen ugy, mint az illető népre. Ha minden egyes szellemi teremtő természete és képessége hozzájárul a körülötte élő egyének szellemi minőségéhez és gazdaságához, akkor így van ez a népek között is. A lélek fejlődése a népek közös és egyetemes műve mint megváltásunk is. Bármely merénylő a kis népek ellen, merénylet volna magánál Európának léte ellen, lefokozás arról, jelentékeny magaslattól, ahová az emberiség emelkedett.

# Gazdasági és Jogi figyelő

Pomunkatársak:

CSÁKÁNY BELA dr.  
és  
AKÁTS LAJOS dr.

**54** A pénzügyi év befejezésével kapcsolatban kiadott újabb behajtási rendelkezések közé tartozik az a pénzügyminiszteri határozat, amely arra utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy a mezőgazdasági adó fizetésére adotti eddigi valamennyi haladékot függeszték fel és az adót hajtsák be. A miniszteri utasítás határozott formában leszögezi, hogy mezőgazdasági adóhátralék március 31. után alaposan indokolt esetet kivéve nem állhat fenn.

A KIHAGÁSI BÍRSÁGOK sürgős behajtásáról szóló másik pénzügyminiszteri utasítás is jól említhető meg. A pénzügyigazgatóságokhoz küldött körrendelet hangsúlyozza, hogy a pénzügyi közegeknek ezen a téren is oda kell hatniuk, hogy a közzelvételeket a pénzügyi év végéig behajtsák.

A LAKBÉRSZERZŐDESEK ERVÉNYE — amint egy miniszterelnökségi közlemény nyomán mi is megírtuk — a tavalyi lakbértörvény értelmében egészen a háború végéig fennáll, vagyis a lejáratkor önműködően meghosszabbodik. Ami a törvény engedélyezte lakbérösszegek esetleges emelését illeti, erről nincs szó. A törvény ugyanis minden évben március 23-ig ad jogot a minisztertanácsnak arra, hogy április 23-án kezdődő érvénnyel lakbér-emelést engedélyezzen. A minisztertanács az idén nem élt ezzel a joggal, úgyhogy a tavaly megszerzőt lakbérösszegek 1945 április 23-ig változatlanok maradnak.

A HÁBORU IDEJÉN ELKÖVETETT bizonyos bűncselekmények halállal való büntetéséről szóló rendelet törvény hatályát kiterjesztették a szállítást végzőt a román államvasutakra, postára, légi és szárazföldi szállítási szolgálatokra bízott szállítványok s állatában a kiürítési műveletekkel kapcsolatos szállítványok ellen elkövetett lopási, illetve megkísérelt lopási cselekményre. Tettenérés esetén a közérdek és a szállítvány őrzésével megbízott közegek a törvényes felszólítás után fegyverét használhatja, ha a tettes menekülni igyekszik, nem adja meg magát, ellenáll s más mód kérekeztetésére nézve nincsen.

A GÉPKOCSI-FORGALOM KORLATOZÁSÁRÓL egyben lévő intézkedést a hadfelkészítési és hadtermelési minisztérium — amelyről egyébként szintén beszámoltunk — enyhítette. Ennek értelmében minden gépkocsi; a hét minden napján és a nap minden órájában szabadon közlekedhetik. A magánállalatok és a vállalati alkalmazottak forgalomban lévő gépkocsija idegen személyt is szállíthat. A forgalomban lévő gépkocsiknak ez után lejárt forgalmi engedélye minden láttamozás nélkül továbbra is érvényes. A forgalomból kivont gépkocsik részére a megvesztékhely rendőrsége állít ki különleges forgalmi engedélyt. (M. O. 1944 III. 23., 764. számú rendelet.)

A BELFÖLDI ÁLLAMKÖTVÉNYEK (háuszor-feljesztési kölcsön, visszacsatolási kölcsön, stb.) kamatának, illetve a kisorsolt kötvény ellenértékének fizetésére nézve a pénzügyminisztérium intézkedett, hogy április 1-től kezdve a közpénztárak rendelkezésre álljanak a kölcsönselekciók.

A HÁZASSÁGKÖTÉS ALSÓ KORHATÁRÁT — ahogyan megírtuk, — amely az egész országra kiterjesztett román polgári törvénykönyv 127. szakasza szerint a nőket illetően 15 év, a férfiakat illetően pedig 18 év volt, 18 évre, illetve 21 évre emelték fel. (M. O. 1944 III. 21., 151. számú rendelet törvény.)

(p. j.)

## A „Hangya“ Szövetkezetek Szövetsége közgyűlése elé

Huszonegyedik évi rendes közgyűlésére készül a „Hangya“ Szövetkezetek Szövetsége. Az évi beszámoló, mely egyszerre mind szövetkezeti életünk segerszemléje is, április hó 1-én, Aiud-Nagyenyeden, a „Hangya“ Szövetség székházában megy végbe. E szövetkezeti találkozó jelentőségét fokozza, hogy egybeesik a szövetkezeti mozgalom száz éves fordulójával. Ebből a száz éves szövetkezeti múltból egy év híjján negyedszázad esik a „Hangya“ Szövetség fennállására. Legégyéb alakult szövetkezeink viszont már az ötven éves fordulónak közelednek.

A „Hangya“ Szövetség rendes évi közgyűlésén nemcsak tárgyilagos üzleti beszámoló, hanem a szövetkezeti egység építését szolgáló találkozó voltok eddig is. Az igazgatóság által nyomtatásban kiadott évi beszámolóknak mindjárt első mondata jelentőséggel tel: „Az 1943. évben Szövetségünk tovább követte célkitűzéseit.“ E célkitűzések főbb

pontjait a jelentés így foglalja össze: „Szövetségünk fejlesztése, szövetkezetek megtartása és támogatása.“ E két rövid mondatban benne van a szövetkezeti élet minden problémája. A szövetkezetek vezetése a háborus gazdasági élet megkötöttségei között, a tőkeigénylések kielégítése, áruhitelkkel való támogatás, a hitelszövetkezeteknek nyújtott biztosítékok s nem utolsósorban a szövetkezeti élet állandó lendület-bentartása, észszerű szervezéssel és fegyelmélettel irányítással. A munka eredménye a legszélesebb körben érezhető: nemcsak a tagok, az egész fogyasztó, vagy hitel igénylő közönség meggyőződhetett a szövetkezetek létjogosultságáról és szükségességéről. Ime néhány részlet a „Hangya“ Szövetség múlt évi teljesítményeiből:

A kétszázöt megközelítő szövetkezetek iránvitasai és ellenőrzését végző technikai osztály 4.919.000 lejt kitevő költségeiből a Szövetség csak 1.052.000

lejt hártott át a szövetkezetekre, a különbözeti maga a Szövetség sajátjából viselte. Köztudomású, hogy a Szövetség ellenőri kara hónapról-hónapra látogatja a szövetkezeteket, tanácsokkal látja el őket és végzi az ügymenet ellenőrzését tételről-tételre. A gondosan kiképzett és kiválasztott ellenőri kar ténykedése nélkül szövetkezeink működése el sem volna képzelhető.

Jelenti továbbá az igazgató, g. hogy az év folyamán 5 új szövetkezetünk alakult. A Szövetség 198.000.000 lejt összeforgalma, 63.000.000 lejt emelkedést mutat. A Szövetség iránt fokozódó bizalmat igazolja a takarékbetétek és a hitelezők által elhelyezett összeg számottevő szaporulata. A múlt évben a Szövetség — a tagszövetkezeteken kívül — 83 személyt foglalkoztatott, beleértve az ellenőri kart is. Megemlíti az igazgatósági jelentés, hogy az intézet alkalmazottai a múlt évben is elismerésre méltó módon teljesítették kötelességüket. A nagy közkedveltségnek örvendő „Hangya“ napjár 17.000 példányban jelent meg és fogyott el, melyet a Szövetség önköltségi áron bocsájtott forgalomba, hogy a szövetkezők legszegényebbjei is hozzá juthassanak. A szövetkezetek irányítását és a szövetkezeti gondolat népszerűsítését a husz év óta fennálló „Szövetkezés“ című újság eredményesen szolgálta.

Különös gonddal támogatta a Szövetség az iskolaszövetkezeteket, melyeknek száma a felekezeti középiskoláknál 12-re, az elemi iskoláknál pedig 59-re emelkedett. E kis szövetkezetekben céltudatos nevelő és szövetkezeti munka folyik. Különös érdemük, hogy a tanuló ifjúságot takarékoságra, az anyagiakkal való okos bánásmódra és közös munkára buzdítják és így a gyakorlati életre nevelik, a szövetkezés áldásos törekvéseinek szellemében.

A közgyűlés feladata lesz a 4.427.025 lejt tiszta felesleg elosztása, melyre vonatkozólag az igazgatóság a feügyelembizottsággal egyetértve a következő előterjesztést teszi a közgyűlésnek: Fordítsanak a tartalékalap növelésére 1.700.000 lejt, a kétes követelések tartalékalapja gyarapítására 500.000 lejt, szövetkezeti propaganda alapra 235.547 lejt, 6 százalékos osztalékra 650.100 lejt, 1 százalékos vásárlási visszatérítésre 1.106.239 lejt, „Hangya“ alkalmazottak nyugdíjpenztára támogatására 200.000 lejt, végül az igazgatóság rendelkezésére 35.139 lejt.

Az 1943 december 31-i mérleg-számlából vesszük a következő adatokat:

Készpénzkészlet az aiud-nagyenyedi és aradi raktárnál, a csekk számlán, valamint bankoknál folyószámlán rendelkezésre áll: 8.286.707 lejt. Árukészlet: a két raktárban 37.733.346 lejt. Saját tőke, ugymint üzletrésztőke, tartalékalap, kétes követelések tartalék-alapja és szövetkezeti propaganda alap együtt: 18.849.453 lejt. Az 1943 évi tiszta felesleg: 4.427.025 lejt.

E néhány adat is már elég áttekinthető nyújt annak megállapítására, hogy a „Hangya“ Szövetkezetek Szövetsége a múlt évben is olyan eredményt tudott felmutatni, amely méltó nagy múltjához és ahhoz az előkelő helyhez, melyet ez az intézményünk a gazdasági életben és nemzetközi viszonylatban is a szövetkezeti mozgalomban betölt. A közgyűlés a beszámoló meghallgatása után bizonyára nem fog takarékoskodni a méltán kiérdemelt elismeréssel, a Szövetség közfiszterületben és közszerepében álló fáradságtalan elkövetők, Haller István grófnak, valamint Távassy Géza vezérigazgatónak és más lelkes munkatársainak.

(Folytatjuk.)

## Semmitőszéki döntvények

1. A román polgári törvénykönyv 285. szakasza előírja, hogy amennyiben házasság felbontása iránt folyamatra tett eljárás során kiténik, hogy a házastársaknak gyermekeik vannak, a kereset kivonatát a bíróság köteles az illetékes törvényszék, a község-háza és a kereskedelmi kamara bejárataánál kifüggeszteni és azt a hivatalos lap valamint egy bucsúrési napilapban a felperes költőségén közzétesztetni. Egyes bíróságok ezt a meglehetősen költséges eljárást akkor is megkövetelik, ha az alperes félnek vagyona nincsen. E kérdésben a semmitőszék már több ízben hozott határozatot és egyöntetűen megállapítja, hogy mellőzendő a 285. szakasz megszoja eljárás, ha az alperes félnek vagyona nincsen. (1937 szeptember 27-i 1389 sz., 1938 február 24-i 550. számú határozat; a semmitőszék I. tagozat.)

2. A román polgári törvénykönyv 1180. szakasza szerint az a magánokirat, melyben valaki kötelezettségeket vállal magára, akkor érvényes, ha az, aki az okiratban közelezi magát, az okiratot saját kezével írta és aláírta vagy pedig a más által írt okiratot a „bun si aprobat“ záradékkal sajátkezűleg ellátta. A semmitőszék 1939 március 15-i 381. számú határozatával kimondta, hogy a záradék helyettesíthető bármely más sajátkezűleg írt záradékkal vagy megvesztéssel, melyből kiténik, hogy az okiratot aláíró ismerte vállalt kötelezettségének tárgyát és terjedelmét.

## Összefoglaló ismertetés az 1943-ban életbelépett rendelet törvényekről

Közi: PAAL JANOS

(Tizedik rész.)

### Május hónap

282. Szabotázs törvény, 1943 május 1., 100. szám; 3795—3806. oldal.

A szabotázs leküzdéséről hozott 1941 május 3-i első, ugyan irányú rendelet törvényt időközben többször is módosították, ugyanogy elvesztette egységes törvény jellegét s ezért az egész törvényt átalgozva, a megváltozott körülményekhez alkalmazva léptették életbe. A rendelet törvény gazdasági jellegű intézkedéseit a termelés és kereskedelem szolgálatában állanak, a jogi rész arra törekszik, hogy a szabotázs cselekmények feletti való itélkezést meggyorsítsa. A rendelet törvény 12 fejezetre oszlik. Az 1. fejezet kimondja, hogy a rendelkezések mely személyekre vonatkoznak, a 2. fejezet leszögezi a nemzetgazdasági minisztérium politikáját a termelés irányítására és a javak forgalmára nézve, a 3. fejezet biztosítja azt a jogot a nemzetgazdasági minisztériumnak, hogy az országos ár-kormánybizottság útján szabályozza az árakat, a 4. fejezet foglalkozik a termelésre és a javak forgalmára hozott intézkedéseket végrehajtó szervezetek, az 5. fejezet a termelési biztositó és elősegítő intézkedéseket sorolja fel, a 6. fejezet szabályozza azt, hogy a hatóságok a kereskedők és iparosok részéről hogyan juthatnak a szükséges értesülésekhez, a 7., 8., és 9-ik fejezet a szabotázs cselekményeket és az elkövetőjükrre kirótt büntetéseket tárgyalja, a 10. és 11. fejezet a szabotázs cselekmények megállapításánál követendő eljárásról szól (a tetten ért személyek feletti 24 óra belül itélkeznek), végül a 12. fejezetben vannak az utolsó intézkedések.

283. A vasút kártára elkövetett lopások megtorlása és a vasúti rendezési rendelkezések módosítása, 1943 május 4., 102. szám; 3880—3881. oldal.

A vasúti kocsik fék-, világítási és fűtési berendezéséhez tartozó gumialkatrészeknek, a vasúti távbeszélő, távíró és jelzőkészülékeknek háború idején történő ellopását halállal büntetik. A csatlakozó vasúti jegyhez jutó személyt 5000 lejtől 20.000 lejt terjedő bírsággal, visszaesés esetén pedig 2 hónaptól 1 évi terjedő elzárással büntetik, függetlenül egyéb büntetőjogi következménytől. A vasúton jegy nélkül talált utas büntetése 2000 lejtől 10.000 lejt terjedő bírság, visszaesés esetén 20 napi elzárás.

284. Az országos ár-kormánybizottság megszervezése, 1943 május 5., 103. szám; 3982—3985. oldal.

Az országos ár-kormánybizottság megalakításától kezdve a rendelet törvény életbelépéséig ténylegesen működött ugyan, de szervezeti törvény nélkül. A rendelet törvény két fő ügyosztályt létesít a kormánybizottságon belül: az ár megállapító igazgatóságot és a központi felügyelő és ellenőrző hivatalt.

A Deli Hirlap gazdasági és irodalmi hírei

## A házasságon kívül született gyermek helyzete a kiterjesztett ókírályságbeli magánjogban

Ismerteti: FOLLERT GYULA dr.

Az Erdélyre és Bánságra kiterjesztett ókírályságbeli törvénykönyv, az apaság kutatását csak bizonyos, a törvényben meghatározott esetekben engedi meg. Ez a körülmény, valamint egyes különös, a háborús helyzetre, illetve a hadbavonultak, háboruban elesettek vagy elhunytak leszármazójának helyzetére való tekintettel hozott törvényes intézkedések a törvénytelen gyermekek öt, különböző jogokkal és kötelezésekkel bíró csoportját különböztetik meg.

E csoportok 1.) az utólagos házasság után törvényesített, 2.) a természetes atya által elismert, 3.) az apaság megállapítását bírói úton kikényszerítő, 4.) az anya által elismert, illetve az anyaság megállapítását bírói úton kérő törvénytelen gyermekek és végül 5.) a hadbavonultak, háboruban elesettek és elhunytak gyermekek csoportját.

### Az utólagos házasság után törvényesített gyermek

helyzete teljesen azonos a törvényes gyermek jogi helyzetével. A házasságon kívül született vagy fogant gyermek a szülők által utólag kötött házasság után a törvényesítendő, ha a szülők a gyermeket akár a születés anyakönyvi bejelentése alkalmával, akár utólagosan, közokiratban foglalt nyilatkozáttal, akár pedig a házasság megkötése alkalmával az anyakönyvvezető előtt tett nyilatkozáttal sajátuknak elismerik.

Utólagos házasság után lehet törvényesíteni a leszármazók hátrahagyásával elhunyt törvénytelen gyerme-

ket is, — mely esetben az elhunyt, utólagosan törvényesített gyermek leszármazói részeseülnek a törvényesített előnyeiben.

### A természetes apa által elismert törvénytelen gyermek

felveszi az őt elismerő apa nevét, állampolgárságát. Az apa és az elismert gyermek közötti tartási és élelmezési kötelezettség, valamint az örököségi jog ugyanaz, mint a törvényes, — tehát házasságból született gyermek és ennek atyja között.

Ha azonban a természetes atya által elismert gyermek az apa törvényes gyermekeivel együtt hivatott az örökséghez, akkor csak a felerészét örökli annak, ami mint törvényes gyermeke részét volna.

Az elismert törvénytelen gyermek feljött az atyjai hatalmat az őt elismerő atya gyakorolja, akinek azonban, ellentétben az őt törvényes gyermekeivel szemben megillető jogával, nincs használati joga az elismert gyermek vagyonára.

Csakis nőfő, keresztény származású törvénytelen gyermek apaságát lehet elismerni, és pedig vagy közokiratban foglalt, vagy pedig a gyermek születési helye szerinti illetékes anyakönyvvezető előtt két tanu jelenlétében tett nyilatkozáttal. Ha a gyermek n. gy. kora, ugy az elismerés érvényességéhez ennek közokiratba foglalt beleegyezése is szükséges.

(Folytatjuk).

## Kérdezzon — mi fele'ünk

**K. I. Vasiova-Vassafalva.** A visszacsatolási kölcsönkönyvek beváltásának sorsolásán történni. A félévenként tartandó sorsolás alkalmával kihúzott könyvnyeket a névértéken felül 20 százalékos felár mellett fizetik ki. Ez történni az ön esetében is. (—)

**F. F. SIBIU-NAGYSZEBEN.** A fellejtési kérdés szempontjából a hivatalos

lap 1940. évi 270. számában megjelent és a vállalatok személyzetének románosításáról szóló rendelet törvényi rendelkezései irányadók. Ez a törvény nem tesz különbséget a zsidó származású egyének között az állampolgárság szempontjából. (—)

**L. D. Tormac-Végvár.** A lejárt lakbérleti szerződéseket meg kell újítani, és az illetéket ur'ána lerőni, mivel ellenkező esetben bélyegilleték-kihágást követnek el. Tekintettel arra, hogy az érvényben levő lakbérleti szerződéseket törvényes rendelkezés a háború egész tartamára meghosszabbította, az új szerződésbe semmi olyan kikötés nem vehető fel, mely a lakó kötelezettségeit szaporítaná. (—)

**H. S. ARAD.** A lakó a ház terhére megállapított állami adóból semmit nem köteles viselni, ez teljes egészében a háztulajdonost terheli. A mellékilletékeket viszont — ellenkező kikötés esetén kivéve — a lakó viseli a lakbérérték arányában. (—)

**L. K.-né Nadlac-Nagylak.** Sajnálattal közöljük, hogy — beküldött iratainak áttanulmányozása után — megállapítottuk, hogy nyugdíja jogerősen meg van állapítva, tehát utraszámitására minden törvényes lehetőség. Iratait a mai postával visszaküldjük. (—)

**R. F. BRAD-BRAD.** Továbbra is fennáll az a szabály, hogy ott, ahol az anyag értéke meghaladja a végzett munka értékét, az 5 százalékos nemzetvédelmi adó a teljes számlaösszeg után rovarandó le. A minisztérium csupán ott engedi meg, hogy az anyag és végzett munka 40 százaléka vételessé kiszámítható, ahol a felhasznált anyag bajosan állapítható meg. (—)

**P. M. SACALAZ-SZAKÁLHAZA.** Mi is úgy találjuk, hogy az éhínség csak részbeni. Teljes mentességre van joga. A végzetést 15 napon belül fellebbez meg. A fellebbezéshez a végzés teljes másolatát is be kell csatolni. Ezt ma elküldtük Önnek (—)

Március 31. péntek  
R. k.: Fajd, Szív  
Protest.: Árpád  
Ortodox.: Hípác

# HIREK

Napkelte: 5.45 ó.  
Napny.: 18.27 ó.  
Holdkelte: 10.25 ó.  
Holdny.: 0.27 ó.

A Deli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78. Kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldjük vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszólalások Metian-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

— Az Aradi Katolikus Kör harmincötödik közgyűlése. (Saj. tud.). A három és fél évtizeddel ezelőtt létesített aradi Katolikus Kör most tartotta ezévi rendes közgyűlését. Parecz Béla dr. elnök megnyitó szavai után Czédly Károly dr. titkár olvasta fel jelenését, amelyből kiderült, hogy az egyesületnek jelenleg 221 tagja van. Az elmúlt évben 43 tag lépett ki, heten elhunytak a tagok közül és 12 új tagot vettek fel. Beszámolt a titkári jelentés a kör kölcsönkönyvtárának szép fejlődéséről is. Ezt követően Allerhand József pénztáros olvasta fel az elmúlt évi zárszámadást és az idei költségvetéstervezetet, mindkettőt jóváhagyta a közgyűlés. Vass Tibor dr. plébános arra kérte a kör tagjait, hogy a husvétot megelőző lelkigyakorlaton minél nagyobb számban vegyenek részt. Végül Parecz Béla dr. elnök ismertette a tagokkal a kör értendő kérdéseket és meleg szavakkal emlékeztetett meg a tagok szíves és összetartást bizonyító kapcsolatáról. A közgyűlést ima nyitotta meg és zárta be.

— Szövetkezeti közgyűlés. A lugojlugosi „Fraternitas” (Teszvériség) hitelszövetkezet virágvasárnapján, április 2-án délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a szövetkezeti helyiségben (Mihai Viteazul-ter 4. szám).

— Zeneiskolai növendékek hangversenye. A timișoarai-temesvári városi zeneiskola növendékei április 2-án, vasárnap, délután négy órakor zenei előadást rendeznek.

— Egy évi fogház 22 kiló cipőtalp miatt. Feljelentés alapján Baia Ana timișoarai-temesvári Moldovei-utca 22. szám alatti lakónél né házkutatást tartottak és 22 kiló cipőtalpat találtak. A cipőtalpat lefoglalták, Baia Anát pedig a szabotázsbíróóság elé állították, amely most egy évi fogházra ítélte.

— Petiot dr. hűtőkamrákat akart építtetni áldozati számára. (Párizs). A tömeggyilkos Petiot dr. orvosnak még mindig nincsen semmi nyoma. Hiába keresi a rendőrség Párizsban és szülővárosában.

Feljelentés érkezett, hogy Petiot dr. egy Abajilon környéki házban bujkál. A pontosan megjelölt házat rendőrgyűrű fogta körül, azonban amikor behatoltak, a ház üres volt. Érdekes bejelentést tett a párizsi rendőrségen a tömeggyilkos orvos egy iskolatársa, Vuillott mérnök, aki hűtőházakat építésével foglalkozik. A mérnök elmondta, hogy Petiot dr. mintegy 10 hónap előtt megbízta, hogy a Rue Lesseur 21. alatti villában építsen egy 4 köbméter tartalmú hűtőkamrákat, amelyben állandóan 10 fok hideg legyen. A mérnök azonban a megbízatásnak nem tett eleget. Ugyilátszik, az orvos ebben a tervezett hűtőkamrában akarta áldozatait tartani.

— A határon átcsempészett milliós értékek lefoglalása Jimbolia-Zsombolyán. Az Econl írja: Turcu Mircea csendőrmester házkutatás tartott Schummer Péter mérnök jimboliai-zsombolyai lakos lakásán és ez alkalommal több millió értékű különböző árut, ékszert és külföldi pénzt talált. Megállapította, hogy ezeket a holmikot a volt Jugoszlávia területéről csempészte át a határon. Schummer Péterre 75.000 lejes bírságot vetettek ki ezért az ékszereket és pénzt beszolgáltattak a nemzeti bank timișoarai-temesvári fiókjának, ezenkívül a timișoarai-temesvári ügyészségnek is jelentést tettek az esetről.

### Határozatos előfizetőknek

Nyomatékosan felhívjuk hátralévő vidéki és helybeli előfizetőinket, hogy tartozásukat március 31-ig rendezzék, másképpen a lap további kiadását megszüntetjük. Felhívjuk figyelmüket arra is, hogy tavolabbi vidékek lapigénylése következtében az utcai árusítást esőkéntleni szándékozunk. Előre elhárítjuk tehát a felelősséget, ha a tartozásait nem rendezett előfizetők a lap mennyiség újabb elosztása folytán öshibájukból lap nélkül maradnak.

— Konfirmándusok vizsgálja és konfirmáció a timișoarai-temesvári evangélikus templomban, Április 1-én, szombat délután 4 órakor tartják meg a timișoarai-temesvári evangélikus templomban a konfirmándusok vizsgáját. Másnap, április 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes konfirmációs istentisztelet lesz urvacsoporttal.

— Nyolc emberi holttest maradványai egy constantai kávéház pincéjében. A Curculu jelenti: A Scarlat Varnav-utca 19. szám alatti kávéház pincéjében takarítás közben nyolc emberi holttest maradványait találtak. A kávéház tulajdonosa, azonnal jelentést tett az ügyészségen, ahonnan bizottság érkezett a helyszínre. A törvényeszkü orvos megállapította, hogy a holttestek 10—15 év óta voltak a pincében. Valamennyi holttest meztelen volt és még ruhafoszalványok sem voltak a közelükben. Valószínű, hogy a nyolc embert kirabolták és meggyilkolták. Megállapították, hogy a kávéház helyén 10—15 esztendő előtt egy Simionoff Gheorghe nevű embernek tea-csarnoka volt. Simionoff holtétéről nem tudnak semmit. A rejtélyes tömeggyilkosság ügyében megindult a nyomozás.

(\*) Vérszegénység, étvágytalanság ellen FERROL vastáplikör a legajánlatosabb. Ara 298 lej. GENIUS-krém a legjobb arc-ápolószer. Ara 150 lej. Földes-gyógyszerár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

(\*) Halálozások. Özveggy Borloda Györgyné, születési nevén Schneider Josefina, é. hó 28-án, rövid szenvedés után meghalt. Temetése é. hó 30-án, délután 4 órakor lesz Aradon, a Baritiu-utca, 16. szám alatt lévő gyászaházban. — Damacus Péter, az aradi Astra-lézem tisztviselője, é. hó 28-án meghalt. Temetése é. hó 30-án, d. u. 5 órakor lesz Aradon, az Eternitatea-temető halottszárazában.

— Mozik műsora. Március 30. csütörtök: Arad: Aro: „Manon Lescout”; Capitol: „Pat és Patachon mint zenészek”; Corso: „Ejfélikor találkoznak”; Royal: „Vénusz a bíróság előtt”; Forum: „A titokzatos iratok”; Urania: „Nápoly, a csókok városa”; Timișoara-Temesvár: Apollo: „A becsapott nagypapa”; Capitol: „Amikor a nap süt”; Corso: „A vak Vénusz”; Thalia: „A boldogság árnyékában”.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Március 30. csütörtök: Arad: Dancu (a megyei kórházzal szemben), Stericovszky (Avram Iancu-ter és Banatului-ut sarak). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Lupa dr. (10 Mai-utca 5), Gyárvaros: Jahner (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Sárge (Lahovary-ter és Porumbescu-utca sarak), Józsefváros: Diana (Bratianu-utca 20), Mehala: Corvin (Closca-utca 18.). — Fratelia-Ujkişoda: Panajoth. — Fredorf-Szabadi-utca: Bonomi. — Március 31. péntek: Sibiu-Nagyszében: Zobel Fritz (Ocnei-utca 2.)

### A számok kiállításának közértesítése

A kereskedelmi törvénykönyv 272. cikkének értelmében az állam a vállalkozások és vállalatok számára a számlák kiállítását kötelezővé teszi. A vállalkozásoknak és vállalatoknak a számlák kiállítását kötelezővé teszi a törvénykönyv 272. cikkének értelmében. A vállalkozásoknak és vállalatoknak a számlák kiállítását kötelezővé teszi a törvénykönyv 272. cikkének értelmében. A vállalkozásoknak és vállalatoknak a számlák kiállítását kötelezővé teszi a törvénykönyv 272. cikkének értelmében.

Ezzel szemben a múlt évi május 1-i 100. számú hivatalos lapban megjelent szabotázstörvény 25. szakaszának 1. pontja kimondja, hogy az árellenőrzési rendelkezések meg nem tartásának vétségét követi el az, aki élelmiszer eladásánál nem szolgáltat ki vevőjének 3000 lejig jegyzéket, azonfelel pedig számlát. Ezt a mulasztást 1 hónaptól 5 évig terjedő munkafüggetlenségig is el lehet ítélni. Nem győzzük tehát elég nyomatékosan figyelmeztetni szótáraitunkat valamint élelmiszereket, bodegás, fűszer, cukor, gyümölcs, tej, sajttermékek, tojás stb. kereskedőinket, hogy a szabotázstörvény szigorú rendelkezéseinek megfelelően, vevőjének már 3000 lejes vásárlásnál ne jegyzéket, hanem előzetes számlakönyvből kiállított számlát adjanak. (—)

## SPORT

## Timisoara-Temesvár és Resita-Resicabánya válogatott ökölvívóinak viadala

Vasárnap délelőtt ismét nagyszabású ökölvívóviadal színhelye lesz Timisoara-Temesvárott a Kratetyl-cirkuszban felállított szorító. A Chinezu-CAMT és a CFR legjobbjaiból összeállított timisoarai-temesvári válogatott a resitai-resicabányai és boesani-boksáni legjobbakkal mérkőz össze erejüket. A timisoarai-temesvári színeket Jurj (Chinezu-CAMT), Negru CFR, Sztojkovics és Radija (Chinezu-CAMT), Cristodor CFR, valamint Liehert, Germán és Király (Chinezu-CAMT) képviselik majd. Az érdekes viadal délelőtt tíz órakor kezdődik.

## Rendeletek, intézkedések

## MÁRCIUS 31-IG VASÁROLHATÓ FEHÉRLISZT

Timisoara-Temesvár város hirdetési hivatala felhívja azoknak a családoknak a figyelmét, akik a személyenként engedélyezett 10 kilogramm fehér lisztet még nem vásárolták meg, hogy március 31-ig a kereskedelmi malmok liszterakatában megvásárolhatják.

## BOMBAKÁROSULTAK ELTÁVOLÍTÁSA A VÁROSBÓL A VIDÉKRE

A Timis Torontal-Temes Torontál megyei légvédelmi alparancsnokság közli: Timisoara-Temesvár város lakosságával tudatják, hogy esetleges légi bombázásra való tekintettel a lakosság kilakoltatására nézve a következő intézkedéseket hozták: 1. Senki ne hagyja el egyénileg a várost, mivel a vám-orompóknál katonai őrségek állanak, amelyek megakadályozzák a város elhagyását; 2. A jelentkezés a légi bombázás után a kilakoltatással megbízott hatóságoknál történik, amelyek a következő helyeken működnek: A. I. kerületben az Uniri-téren, a II. kerületben a Regina Maria-parkban, a III. kerületben a műegyetem udvarán, a IV. kerületben a Dragalina-téren, az V. kerületben az Avram Iancu-téren; 3. A bombakárosultak ezeken a helyeken gyülekeznek csomagjaikkal, amelyekben ruhájuk, gyógyszerkészletük, mindenemü értékük és okmányuk legyen; 4. A közönség viselkedését nyugodtan, hogy a bombakárosultak összeírása, valamint az utalványok kiosztása gyorsan és rendben történjen; 5. A bombakárosultak felajánlataikkal szolgálataikat a rend fenntartására és a fenn említett dolgok végzésére; 6. A bombakárosult családok tagjai egyszerre jelentkezzenek a kilakoltatási bizottságoknál, hogy ugyanegy községbe legyenek utalhatók. A bejegyzések befejezése után ezeken már nem változtatnak; 7. Az ugyanegy községbe beosztott személyek tartózkodjanak egy csoportban, ne akadályozzák a munka gyors menetét és őrizték meg a rendet; 8. A rendelkezésre álló járműveken elsősorban a csomagokat, gyermekeket, öregeket és betegeket szállítják és csak annyiban még hely van, szállhat fel a többi személy is. Ellenkező esetben gyalog kötelesek haladni a szekerek után; 9. A károsultak kilakoltatásuk előtt magukkal vihetik a sértetlenül megmaradt élelmiszereiket, konyhaedényeiket és más holmijukat; 10. Ha az élelmiszerek mennyisége igen nagy és túlságosan megterhelné a szállítást, a károsultak a holmit valamelyik családtagjuk őrzetere bizzák. Ha aztán megérkeznek a községbe, ahová kilakoltatták őket, jelentésük ezt a helyi hatóságoknál, amelyek el fogják vinni az élelmiszereket; 11. Felhívjuk újból mindenkit arra, legyen gondja rá, hogy állandóan megfelelő ivóvíz, élelmiszer- és világítási készletük legyen; 12. Az utóbbi időben repülőgépről ellenőrizték az elszállítás végrehajtását és megállapították, hogy még mindig láthatók kivilágított helyek, főleg az udvarok felől. A közönség tartsa kötelességének, hogy minden este vizsgálja meg az elszállítás és előbb ne gyújtson világot, mielőtt az illető helyiséget el nem sötétítette; 13. Közlük még a közönséggel, hogy megkezdik az ellenőrzést, vajjon minden épület rendelkezik-e megszervezett és felszerelt készletekkel.

## Pihenő

## Nyitány

Irtá: MARAI SÁNDOR

Mint a zenész előadás előtt, mikor a nézőtér fényei már kialudtak, a rivalda lámpái titokzatos sugárzással világítják meg a színpad függönyét, s a karmester már megjelent az emelvényen, köhögött, felemelte a vezénylő botot és jelt adott, hogy egy pillanat múltán kezdődik a nyitány és az előadás: mint a zenész, e pillanatban, a zenekar rejtett mélységeiben, — egy hang csak a teremtet világ egészében! — száll magadba. Mindjárt kezdődik az előadás, igen. Mindjárt fujod majd, teli tüdővel, harsogva, vagy egészen halkán, ahogy a tétel megkívánja és ahogy a karmester megparancsolja. Megtanultad mesterséged, újaid engedelmesek, hallásod edzett. Hangszered engedelmesen követi az előadás cselekményét, a hősies és a lány, az andalító és a komor, az esetleges és a végzetes cselekmény miniben változatát, melyet hangszered szavával aláfesteni, kísérni mesterséged és hivatásod. A partitúrát ismered, s nem kell a színpadra pillantnod: a cselekményt is pontosan ismered. Mely lejárik odafönn, a nagy színpadon a melodikus és dramatikus cselekményt, melyhez a kísérőzenét szolgáltatod.

Mindez olyan ismerős; ez a pillanat, nyitány, kezdés előtt, a közönség feszült várakozása a nézőtérben, a karmester felémelt pálcája, a szorongás a lelkekben, újjaiban és idegeiben a mesterség kétségelése! Valószínűleg nem fogsz mellé: miért is? ... A dallam, melynek szerkesztet oly jó ismered, örök és ismerős, s a cselekmény csaknem közömbös. Örök-ké ugyanaz történik majd a hősekkel és a mellékszereplőkkel, ármány és szerelem, nagyratörés és bukás, árulás és halál. A dallam, ezt már megtanultad, fontosabb, mint a cselekmény; a dallam az értelme mindannak, ami a hősekkel és mellékszereplőkkel történik a fontosabb mint a szereplők sorsa. Közönyös vagy?

Nem, csak tárgyilagos. Mert valamit megtanul a zenész is, a mélyben, messze elrejtve a színpad alatt, a látható és pompás cselekmény mögött, a zenész, dallamot szolgáltatja mindahhoz, ami a fényektől szikrázó színpadon történik. S a pillanatban, nyitány előtt, mikor éppen kezdődik az előadás, hangszere kezében, a karmester pálcájának rebbenését leve, engedelmesen készenlétben, tárgyilagos és szakzerű odaadással, ráér elgondolkozni, mi a véleménye az egész játékról, melyhez ő és a többiek a mélyben a zenét szolgáltatják. Mikor a hős a szívárványfényes színpadon felsikolt majd és szívéhez kap, s aztán összeesik, mert nem érti az emberi aljasság, fufang és hűtlenség, kegyetlenség és alamszóság, kapzsiság és sóvárgás összjátékát, melynek — szerepe és jelleme szerint — áldozata, a zenész, amíg a mélyben a komor dallamot fújja a cselekményhez, mit gondolt majd?

Ráér elgondolkozni, ez utolsó pillanatban, nyitány előtt, mert nem hatja meg többé az emberi színjáték, miért nem tud a mélyben együtt öröngeni, zokogni, andalodni és hajat tépni a hősekkel, akik fenn a színpadon ezt cselekszik, miért nem telik el szíve a nézőtér meghatott vagy lelkesült hangulatával? Már nem is tud mást, csak figyelni; s a dallamra figyel, nem a cselekményre. Milyen kitartó lesz az ember, — gondolja. S merőn lesz maga elé. A hangjegyzetét

tartó állványt látja, a zöldernyős lámpát, a másodhegedüs hátát, kopasz fejét és kopott, zsiros kabátgallérját. Ezek a pályatársak, Mindegyik úgy képzelte, egy napon állához szorítja a hegedűt, felémeli a vonót s aztán csodálatos hangon elmondja a világnak mindazt, amit az emberek éreznek, remélnek és szeretnének. De most már csak arra ügyelnek, hogy pontosan kezdjék, amikor a karmester beint a szólómat, s idegesek, ha sok az ismétlés, mert elkésik az utolsó villamost. Nem lehet mindig együtt érezni a cselekménnyel, gondolja a zenész, egy pillanattal nyitány előtt. Nem lehet pontos munkát végezni, nem lehet másra figyelni, mint az iparszerűre és szakszereire, ha azt akarjuk, hogy a színpadon és a nézők lelkében megvalósuljon a fellegzős csoda, a cselekmény és a zenei aláfestés összjátékának dagályos és gyanus csodája. Minden érzelmj dagály gyanus: indulatokat kelt, s az emberi indulatok átalakulnak kétes valósággá, komoly és veszélyes cselekménnyé, később az életben.

A zenész tehát iparkodik nagyon figyelni, nem fogni mellé, s nem érezni együtt azzal, ami odafönn történik, a mélyben, a hörgő és önkívülettől rikoltozó cselekmény síkján. Egy, kettő, három, mindjárt kezdik. A karmester kezelőjét igazítja. A másodhegedüs körmét nézi. Az oboás a magasba néz, arra gondol, hogy felemelték a villany alapdíját. A szolista ölében nyugtatja a hegedűt, ha ayagon, oldalt hajlot fejfel várja a pillanatot, mikor egyéniségét és műszaki készségét bebizonyíthatja. A tenorista, e pillanatban, trikói huz a vért alá, mert tegnap, mint Lohengrin, megfázott. Ilyen a szakma, gondolja a zenész. Mindjárt meg kellett tanulni, pontosan úgy, mint a hangszer kezelését, az összjáték gépiességét, az élet minden apró, műszaki titkát és a mesterség fegyelmét.

Már nem akarok közbeszólni, gondolja. Beérem azzal, ha figyelmes és lelkiismeretes alkotásra lehetek a nagy üzemnek, melynek végső értelme az előadás, jegyzetekkel és dagállal, csillagokkal és szövekekkel, cselekménnyel, melynek legfontosabb részem értelme, — fordítva is játszhatnák az egészet, nem fontos — s a dallammal, melyet az emberek szívükben a színházban, elviszik az életbe, a szobákba, ahol pontosan olyan értelmesül és nekieszen hősek és áldozatok majd, mint látták a színházban. Nem lehet segíteni, gondolja a zenész. Minden, ami tehetsz: hogy egy pillanattal előbb sem vágz bele, s pontosan kitartod a szólómat. Minden szótára már új vonót venni. Minden szónban elkopik egy nyiretű. A tüzbiztosítást is ki kell fizetni. Ami a cselekményt illeti, teljesen érthetetlen. A végén mindenki meghal, s aki megtalálja párját, két esztendő múltán gyomrára paraszkodik és két hétre szanatóriumba vonul, hogy kivizsgálják. Mindez teljesen reménytelen, mert emberi. Csak a dallam isteni, csak az nem reménytelen. Ezért ne izgulj, ne legyen többé lámpalázad, nyitány előtt, gondolja. A dallam isteni ezt te csinálod, gépiesen és hallhatatlan erővel. No kezdj már? ... Most felemelte a pálcát. Egy pillanattal még, s a semmiből megszületik a dallam ... ennyi csoda. A többi teljesen esetleges, értelmetlen és közömbös. Láss neki, kezdik.



ROMÁN — TÖRÖK GAZDASÁGI MEGBESZÉLÉS. ANKARÁBAN. (Ankara.) Az új román-török gazdasági egyezmény megkötése előjából román gazdasági bizottság érkezett Ankarába. A bizottságot a pályaudvaron a román követség tagjainak élén Cretianu Alexandru követ fogadta. A török külügyminisztérium képviselőitében Zekir Sirmen minisztériumi osztályfőnök üdvözölte a román bizottság tagjait. (Rad.)

HORVÁTORSZÁGBAN SZÁZSZÁZALEKKAL MEGDRÁGULNAK AZ ÚJ SÁGOK. (Bucuresti.) A Curentul jelel: Horvátországban április 1-től kezdődően az újságok ára százszázalékkal emelkedik.

A KORMÁNYZOTANÁCSI VALASZTAS EREDMÉNYE BASELBN. (Bern.) A német távirati iroda jelenti: Svájcban nagy meglepetéssel keletkezett a kö. ülmény, hogy a baseli kormányzótanácsi választásnál a kommunisták nem tudtak teret nyerni. A Basler Nachrichten ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a kommunistáknak a svájci államhatalom körébe nem sikerült behatolniuk. Az elkövetkező 3 évre ilyenformán sikerült elkerülni azt, hogy a politikai légkör nem kívánatos módon elkedősödjék és hogy valamelyik minisztériumot egy arra fel nem készült személyiség vegye át, — mondja a DNB. jelentése. (Rad.)

VASUTI SZERENCSETLENSÉG BRAZÍLIÁBAN. (Madrid.) Sao Paulo braziliai tartományban, Tucurbi pályaudvara közelében egy személyvonat kicsiklott. Többen meghaltak, sokan megsebesültek. A szerencsétlenség okát még nem sikerült megállapítani, — jelentik Rio de Janeiroból. (Rad.)

KIVÉGEZTEK SEYFFARDT TÁBOROK GYILKOSAIT. (Berlin.) Seyffardt tábornokot, a németajdani önkéntes légi parancsnokot — mint ismeretes — meggyilkolták. Kiderült, hogy a gyilkosság elbújtója Kastijn dr. kommunista tisztviselő volt, aki Leo Fridja és Jan Verleun kommunistáknak adta ki a parancsot, hogy a 70 esztendő tábornokot meggyilkolják. Ezek Seyffardtot abban a pillanatban lőtték le, amikor házá el akarta hagyni. A gyilkosokat letartóztatták, mindentől halálra ítélték és ki végezték. Kastijn dr. öngyilkosság által vonta ki magát az elítélés alól. (Tp.)

BEZUJTAK EGY TÖRÖK LAP SZERKESZTŐSÉGENEK ABLAKAIT. (Isztambul.) A DNB jelenti: Fjaltalemberek egy csoportja kövekkel bezújtta a Tan című isztanbuli lap szerkesztőségének ablakait. A Tan szerkesztője, Szerfel tudvalóvően barátságos magatartást tanúsít a szövetségek iránt. (Rad.)

TIZENEGY SVED GYERMEK TULHALÁLA. (Stockholm.) Karlskrona svéd város közelében, Roedebdy gyermekmenhelyén tíz kelekezett. A lámpák oly gyorsan elharapódtak, hogy az intézetben tartózkodó 23 gyermek közül csak 12 menthettek meg, 11 gyermek — 3 — 11 évesek — bennégett. A szerencsétlenség éjszaka történt, ami külön meglehetősen a mentési munkálatakat. A tíz oka állítólag az volt, hogy a frissen megszület konyhában valami gyúlékony cellulózanyag volt a padlón. (DNB.)

A MONITORUL OFICIAL, bucuresti: hivatalos lap részére, közgyűlési meghívók, mérleg és bármely más közlemény meghirdetését, valamint előfizetések (előfizetési meghosszabbítások) felvételét vállalja és pontosan elintézi a

## RECLAMA

hirdetőiroda, Arad, Eminescu-utca 4. szám. Távb:szélő: 17—11. Postai megbízásokat pontosan elintézzünk. — B:jegyzési szám: 167.942.

Apróhirdetések

Arad, Dorobantilor-utca, 32. (1343)

BEJÁRÓ takarítót alkalmazok. Arad, Carol-körút, 35. 1. ajtó. (1344)

ELADÓ darálmalom motorral és hozzávaló kövekkel. Balogh Károly, Adea. (1345)

ÁGYAK macracok, éjjeliszekrények eladó. Megtekinthetők 1-3 között. Arad, Grigor Alexandrescu-utca, 44. (1346)

Celna nagy díjazás szakácskönyve 219 lejtért kapható L. Ö. B. I. könyvkereskedésében. Arad, Goldis-utca 2. Vidékre 30 lej a postaköltség.

LEGOLCSOBBA temetkezési vállalat csak Klugé, Arad, Bej. szám 1529/936. (1347)

PENZIARCAT benne nagyobb pénzüsszeget, találtam, Atveheő Arad, Orient utca, 76 Török. (1348)

MAGANHAZ kerttel együtt kiadó. Cim Reclámában, Arad, Eminescu-u., 4. (1349)

... sz. baleányt, jó bizonyítványokat felmutatható, keres birodalmi német család. Arad, Carol-körút, 7., első emelet. (678)

JÓ VENDEGLŐI szakácsnőt felfogadnak Jő fizetést adnak Úgyvanot szép konyha-butort új gumiszőnyegek, polkrook és asztalterítők eladó. Timisoara, II., Carmena-u., 5. 13 ajtó. (1962)

SPORTTÁRTONY új, 17-18 éves fiatalokban részben eladó. Érdeklődj: Brenner, Timisoara II., O. Tosif-utca 7.

CORSO-mozi, Arad Távfeszelő 22-64. Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Bej. szám 96-1-39

Figyelem Külföldi ujdonság A spanyol filmek gyöngye.

Eiffelkor talákozunk a spanyol DEANNA DURBIN, MARTA SANTAOLALLA

KORSZERŰ gyermekkosci eladó. Timisoara III., Ion Vasiliu-u., 91. (1964)

DIESEL-MOTOROS gépész, géplakatos, esztorgályos alkalmazást keres malomba, vagy villanytelepen. Átvessz malmot bérbe, vagy szálalakra. Nei Károly, Timisoara II., Negruzzi-u., 13. (1966)

KÜTSZIVATTYÚT, használtat, jó állapotban levőt és téglát vesznek Timisoara IV., Berthelot-körút, 10., III., em., 9. (1956)

Forgalomemelkedés, vevői meglepedését akarja? HUSVÉTRA mindenki kiváló minőségű HANGYA-borokat HANGYA-likőröket Ar egyzetet készséggel küld: F. Centrala Coop. „FURNICA”, Aiud, Alba-megye. Távfeszelő 29. Magazina Coop. „FURNICA”, Arad, A. Muresan-utca 7-9. Távfeszelő 14-65.

JÓBB leány azonnal elhelyezkednék. Cime: Timisoara, Coronini-tér, 8., az emeleten. (1905)

EGYEDÜLALLO, középkori nők! Aki munkájáért fizetésen kívül nyugodt, csendes otthonra, jó bánásmótra vágyik, írjon: Kiss Iny, Micasa, Tarnava-Mica címre (4635)

ÜGYES bognársegédet azonnal felfogad Berta Mátyás, Timisoara, IV., I. Vaca-rescu-utca, 39. (1951)

Timisoara Lemesvár CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Távfeszelő: 38-96. Bej. szám 6-110-1936. Előadók: VIVIANNE ROMANCE. A vak Vénusz című műremekben.

20 DARAB angoranyul, tisztafajuk, 20.000 lej, 17 darab belga és csincsilla, 17.000 lej. Keprcestül is, sürgősen eladók: katonai behívás miatt. Timisoara, Fratelia, IV., utca, 32. (1969)

GEPISE, 47 éves, minden vizsgája megvan, motor- és üzemszerelő, állást keres bármilyen üzemben. Sárkány Antal, Cimitirului-u., 13. Deta, Timis megye. (1968)

6 DARAB zsali, 20 darab mézesbödön (kb. 20 kg. tartalom), 1 fiúöltöny (10 éves fiú részére), 1 férfifelöltő, 1 pár 37-es bakancs, mind kifogástalan állapotban, utánysan eladó. Timisoara III., Radulescu-u., 8. (1952)

CAPITOL-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Távfeszelő 22-22. Ma, csütörtökön először. Ebben a filmben igaz szívből kacaghat Pat és Patachon mint zenészek. Hiradó. Diákoknak engedélyezve.

SÖTETKEK, mely gyermekkosci, jó állapotban levő, eladó. Cim: Timisoara, II., Canacuzino-u., 4. (1953)

15-16 EVES leányka részére kabát és két pár alacsonyabb sarkú cipő eladó. Érdeklődjék Timisoara, IV., Küttl-tér 1. alatti, a Grozescu-féle tözsdében. (1954)

MINDENES, vagy bejárót két személyhez, jó fizetéssel felfogadnak. Timisoara IV., Berthelot-körút, 10., III., em., 9. (1955)

GYERMEKKOSCI, mely, redőnyös, olcsón eladó. Timisoara, II., Iuliu Grozescu-u., 23. (1957)

GYÖNYÖRŰ „Lemberjek” eladó Mindenféle kötést vállalok. „Nördisch-t” is Timisoara III., Brancoveanu-u., 11-5 ajtó. (1958)

ARO-mozi, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Bej. sz. 1446-1942. Péntekről kezdve Pierre Fresnay legnagyobb bü. ügyi filmje A 21-es ház gyilkosa. Ez a film felülmúlja „Az ördög kezé-t” Közölközésre meghosszabbítva HANONIE CAU

ELADÓ teljesen jó állapotban levő, korszerű ebédő. Lengyel-féle butor és egy pár 38-as, valótli, fekete krokodilbőr-cipő. Érdeklődjék 9-1 óra között, Timisoaran, 21-37 távfeszelő szám alatt. (1959)

TIZENKÉT-SZEMÉLYES, színes uszonnaasztal-terítő, asztalkendőkkel együtt, monogram nélkül, eladó. Timisoara, IV., I. C. Bratianu-u., 37, 23. ajtó. Megtekinthető 11-1-g. (1961)

ROYA L-mozgó, Arad Alexandru-utca 2. Távfeszelő 19-38. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Ma. Vénusz a bíróság előtt. A főszerepben: Hansi Knotek, Hans Brausewetter.

FINOM szövetruhák, tiszta gyapjuból, karcsu termetre, sötétkék kosziüm, és egy szürke női átmenet kabát, eladó. Timisoara II., 3 August-u. 7, II. em. 5. (1937)

SÜRGŐSEN keresek megvételre keveset használt rómi-köveket. Hiányos is lehet. Ajánlatokat „Rumy” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (1975)

URANIA-filmszínház, Arad Távb. 12-32. Bej. sz. 1618-1941. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Ma bemutató. Pazar rendezésű, felejthetetlen zenés és énekes vígjáték. Nápoly, a csók város. A főszerepben: Tino Rossi, Viviane Romance, Michel Simon, Mireille Balin.

CSALÁDI HÁZ, amelyben van: két szoba, konyha, előszoba, fűskamra, nagy udvar, 50 gyümölcsfás kert eladó. Ugyan ott asztal, székek, liteser ivergek és márdárkalkák eladók. Timisoara, III., Cavaler Marjini-u., 81. A román temető mögött. (1971)

ELADÓ 3 férfioletny, jó állapotban levő, 2 pár 43-as, férfi részére való felcipő, 1 pár vadonatuji női, puhaszárú bőrcsizma. Megtekinthetők délelőtt 11-ig. Timisoara, III., Timotei Cipariu-u. 11., 6 ajtó. (1974)

DOBOHALÓ, majdnem új, jó minőségű eladó. Timisoara II., Mitrop, Sulutiu-tér 2.

NŐI tavaszi kabátok, kosziüm, 15-16 éves leánykák való ruhák, szoknya, bluzok, 36-, 37- és 40-es női cipők, ágypárnák, kiegészítők, eladók, Timisoara, III., Ciprian Porumbescu-u., 32., I. em., 14. (1942)

GYERMEKSZERETŐ család 1-2 kisebb gyermek gondozását vállalná. Timisoara, III., Leta-u., 57. (1970)

SZCLES keményfa-ágy és éjjeli szekrény, egy fehér ágy és virágállvány eladó Timisoara II., Frații Constantin-u., 2. (1944)

FIGYELEM! Veszek férfioletnyeket, férfifehérműt a legjobb áron. Levelezőben hívására házhoz megyek. Timisoara, IV., Fröbl-u., 39., 7. ajtó. Weinber J. (1941)

HASZNÁLT, sötétkék, mely gyermekkosci 8000 lejért eladó. Timisoara, III., Asanesti-tér, 2., I. em., 9. (1943)

MINDENES szakácsnőt azonnali belépésre keres Pucher, Timisoara, IV., I. C. Bratianu-u., 35. (1960)

FORUM-MOZI, Arad Távfeszelő 2-10. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Ma bemutató. Kacagató vígjáték.

Egy válas meglepedései Rendezte: Guido Brignone. A főszerepben: Armando Falconi, Bice Parisi, Ciciana Caivi.

EZÜSTRÓKA eladó. Timisoara, III., Popa Anca-u., 5. (Crucii-tér). (1948)

IRÓASZTAL eladó. Öt-fiókos, jó állapotban van. Cim: Szilágyi, Timisoara, Prota Craciunescu-u., 5., Blaskovits-telep. (1946)

TALÁLTAM zsemleszínű „pekingese” him kutyát. Jogos tulajdonosát kérem, jelentkezze Timisoara, I., Lonovici-u., 1., IV. em., 32. alatt, Vámos Sándornál. (1947)

Arad—csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság, Arad Bank-bej. szám: 1/1934

MEGHÍVÓ Az Arad—csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság, Arad LIV. rendes évi közgyűlést 1944. évi április hó 12. napján, déli 12 órákor, Aradon, saját székházában fogja megtartani, amelyre az intézet t. részvényeseit tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése, valamint az 1943. évi zárszámadásonknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a felügyelő bizottság fizetelésiainak kiutalása, az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.

2. Esetleges indítványok. A közgyűlésre a t. e. részvényeseket azzal a figyelmeztetéssel hívjuk meg, hogy az alapszabályok 29. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, akinek részvényét a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval, nevére írták és a közgyűlést megelőző nap d. e. 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókintézetinél: Rovinen, Chisineu-Cris-en és Ineun, még le nem járt szelvényeivel együtt letétbe került.

Abban az esetben, ha a jelzett napon a közgyűlés nem lenne határozatképes, a közgyűlést minden újabb meghívó nélkül 1944. évi április hó 19-ik napján déli 12 órákor tartjuk meg, ugyancsak saját székházában, ugyanazzal a tárgysorozattal. Ez utóbbi esetben a részvények f. é. április hó 18-ik napján déli 12 óráig helyezhetők letétbe a följebb jelzett pénztáraknál.

Arad, 1944. február 9. Az igazgatóság

GYERMEKKOSCI, redőnyös, krémszínű, majdnem új, eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u. 36, II/25. (4621)

BEJÁRÓT, 30-40 év közötti, azonnal felfogadok, Timisoara, IV., Ion Ghica-u. 19, 2. ajtó. (1985)

MEGHÍVÓ „Corvin” Hitelszövetkezet 1944. április hó 9-én, d. e. 10 órákor, az erzsébetvárosi Kiefer-vendéglőben rendes évi közgyűlést tart, melyre szövetkezetünk tagjait az alapszabály 37. szakasza értelmében ezennel meghívjuk. Ha a fenti napon a tagok a szükséges számban nem jelenének meg, akkor a közgyűlést ugyanazon a helyen és ugyanabban az órában, 1944. április hó 16-án fogjuk megtartani, amikor tekintet nélkül a megjelent tagok számára, a közgyűlés érvényes határozatokat hozhat.

Napirend: 1. Elnöki megnyitó és a közgyűlési iroda megalakítása; 2. Az igazgatóság jelentése az 1943. évi üzleteredményről, a zárszámadások előterjesztése és a mérleg megállapítása; 3. A felügyelőbizottság jelentése; 4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a mérlegmegállapítás, valamint az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában az 1943. évre; 5. A tiszta jövedelem felosztása; 6. Az 1944. évi költségvetés megállapítása és elfogadása; 7. A szövetkezet részéről igénybevehető legnagyobb hitel összegének és az egy tagnak nyújtható legnagyobb kölcsön összegének megállapítása; 8. A igazgatósági tag választása az igazgatóságba; 9. Felügyelőbizottsági tagok választása; 10. 12 szövetkezetterjesztő bizottsági tag választása; 11. Esetleges indítványok. — Közgyűlési indítvány legalább 8 nappal a közgyűlés előtt adandó írt írásban az igazgatóságának.

Ez alkalommal közöljük, hogy a felülvizsgált mérleg, valamint a jelen meghívó hivatalos helyiségünkben közszemlére ki van függesztve.

Kérjük a közgyűlésen résztvevő tagjainkat, hogy tagságukat az üzletreszlőkönyvvel igazolják.

Timisoara, 1944. március hó 27-én. Az igazgatóság.